

Молодий комунар

Орган Кіровоградської обласної організації ЛКСМУ

Виходить з 3 грудня 1939 р.

Субота, 21 червня 1986 року

№ 74 (3737).

Ціна 2 коп.

На сесії Верховної Ради СРСР

МОСКВА. (ТАРС). 19 червня в Кремлі завершила роботу п'ята сесія Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання.

На ранкових засіданнях Ради Союзу і Ради Національностей закінчилися початі непередодні дебати в питанні про Державний план економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки. Промовці відзначали, що в доповіді Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова на червневому (1986 р.) Пленумі Центрального Комітету КПРС дано розгорнутий аналіз глибокої перебудови, яка відбувається в партії і державі. Перед комуністами, всіма трудящими поставлено завдання — втілити в життя генеральний курс XXVII з'їзду КПРС на прискорення соціально-економічного розвитку країни.

У виступах депутатів першорядну увагу було приділено проблемам машинобудівного, паливно-енергетичного і агропромислового комплексів. Підкреслювалося необхідність підвищити рівень економічної роботи, повсюдно поширити справжній госпрозрахунок. Промовці зазначали, що поки що незадовільно стоїть справа з економією матеріальних і паливно-енергетичних ресурсів, не досить

ефективно використовуються устаткування. Що стосується завдань, поставлених перед сільським господарством, на сесії відзначалося, що для збільшення виробництва м'яса, молока, іншої продукції тваринництва слід прискорено розв'язувати проблему виробництва кормів, поліпшити збалансованість їх за білком. Вузьким місцем в агропромисловому комплексі залишаються переробка, зберігання і транспортування продукції.

Промовці, які виступали в дебатах, зазначали, що передбачені п'ятирічним планом завдання забезпечують реалізацію головного завдання п'ятиріччя, суть якого — підвищення ефективності розвитку економіки і досягнення на цій основі дальшого піднесення добробуту народу. Соціальна програма п'ятиріччя покликана максимально сприяти підвищенню ефективності суспільного виробництва, розвитку трудової ініціативи мас. Цьому служиме непорушне здійснення принципу соціальної справедливості, соціалістичного розподілу життєвих благ.

Керуючись рішеннями червневого (1986 р.) Пленуму ЦК КПРС, у кожній галузі, у кожному трудовому

колективі треба принципово проаналізувати перші уроки перебудови і зробити з цього конкретні, ділові висновки.

Реальність наших планів, підкреслювалося на сесії, визначається заінтересованістю, відповідальною працею кожного робітника і колгоспника, спеціаліста, вченого. Головне, щоб це могло бути і випробуване джерело розвитку економіки діяло на повну силу. Саме до цього закликає Звернення ЦК КПРС до трудящих Радянського Союзу про розгортання всенародного соціалістичного змагання за виконання і перевиконання планів десятирічної п'ятирічки.

Депутати пропонували схвалити внесений на обговорення сесії п'ятирічний план.

Потім у Великому Кремльському Палаці відбулося спільне засідання палат.

Верховна Рада одностайно прийняла Закон СРСР про Державний план економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки.

По доповіді секретаря Президії Верховної Ради СРСР Т. М. Ментешавілі депутати затвердили Укази Президії Верховної Ради СРСР і прийняли відповідні закони та постанови.

ДОРОГІ ДРУЗІ!

Знайомтесь: Сергій ХИЛЬЧЕНКО — групкомсорг комсомольсько-молодіжного колективу мулярів Новгородківської міжколгоспної організації. Рішенням бюро обкому комсомолу Сергія занесено на обласну Дошку пошани.

Фото В. ГРИБА.

Усі, хто бажає взяти участь в обговоренні проблем і перспектив діяльності комсомольських організацій по виконанню рішень XXVII з'їзду КПРС, запрошуємо на зустріч за «круглим столом», яка відбудеться 2 липня о 18.00 в приміщенні Центрального міського лекторію. Щодня з 15.00 до 18.00 ви можете поставити запитання з проблем, що вас цікавлять, по телефону 4-77-03 та 4-73-52.

Лекторська група обкому ЛКСМ України.

Трибуна для вас

Резерви і бажання — є!

Не може залишити байдужим нас, робітників, Звернення ЦК КПРС до трудящих Радянського Союзу «Дванадцятій п'ятиріччю — натхненню творчю працю радянського народу!».

Наш КМК організовано лише на початку минулого року. До нього увійшли в основному вояки та випускники профтехучилищ. І все ж ми зуміли зробити непоганий внесок у перебудову соціалістичне змагання, а за підсумками першого кварталу зайняли третє місце серед КМК заводу.

А зробити і для економіки електроенергії та матеріалів, і для запровадження технічних розробок наших винаходів, і для організації ділового соціалістичного змагання не лише у себе в меху, а й на заводі в цілому, ми можемо чимало. Так вважають наші першоводні О. Верингора, Ю. Кітасов (він — групкомсорг бригади), Ю. Катеринченко та й інші хлопці та дівчата. Наш робітничий колектив тримає орієнтир на виробництво продукції найвищої якості і надійності, на швидке зростання продуктивності праці й економії енергії та матеріалів при виробстві — як до того й змінює партія.

О. ЧОРНИЙ, бригадир КМК регулювальників радіопаратури цеху № 6 Кіровоградського заводу радіовиробів.

ТВАРИННИЦТВО — УДАРНИЙ ФРОНТ

Доярки чи дояри?

ВІЗИТНА КАРТКА КМК ДОЯРІВ

1. АДРЕСА: молочнотоварна ферма колгоспу імені Леніна Онуфріївського району.
2. ЧЛЕНИ КОЛЕКТИВУ: дояри Віталій Філімонов (групкомсорг), Віктор Чорний, Юрій Кремса, підмінний Олександр Свєрчков.
3. ЧАС СТВОРЕННЯ: грудень 1985 року.
4. КІЛЬКІСТЬ ОБСЛУГОВУВАНИХ КОРІВ: 100.
5. ВИРОБНИЧІ ДОСЯГНЕННЯ: протягом березня середній щодобовий наліз від корови — 16 кілограмів.

— Як об'єдналися в КМК? — Віталій Філімонов злегка похлюснув по спині лівку, що ніяк не хотіла ставати на своє місце біля стійла. — Звичайно, собі історія. Я працював водієм в автогаражі. Коли наприкінці минулого року в усіх корпусах ферми, за винятком цього, тепер нашого, механізували нормовиробничу і гностранспортування, тут гостро поставилося питання. Змалював я залюбки випасав худобу, допомагав матері доїти корову вдома. Останні сумніви розвіяли до машини, яких доля пов'язала з роботою в тваринництві (жінки і теща — доярки, теща — головний зоотехнік колгоспу).

Але йти на ферму самостійно я вирішив заступити свого товариша, електрика

Віктора Чорного. Той не змусив себе довго сміятися. Потім до нас приєднався Юрій Кремса, механізатор, а згодом — Олександр Свєрчков, водій, який згодом став підмінним.

Але не обійшлося, звичайно, без труднощів. Керівники колективів, де ми працювали, ніяк не хотіли відпустити нас. Іх можна зрозуміти: надрова проблема. Та, заручившись підтримкою партійної і комсомольської організації, ми все ж об'єдналися в комсомольсько-молодіжний колектив...

З цими словами Віталій вибачився і попрощався до своєї групи: починалось вечірнє доїння. Розповідь продовжив секретар комсомольської організації

колгоспу Олександр Бичков.

— Звичайно, створення КМК доярів для комітету комсомолу було радісною подією. Але коли колектив почав працювати, виникло ряд проблем. Зі-

знають: побоювався, що хлопці опустять руки і КМК розпадеться. Та сумнівавсь недовго.

Корпус, в якому працює КМК, — застарілої конструкції. Для механізації усіх трудових процесів його треба капітально реконструювати. Але коштів для цього господарство поки що не має. Тому наше завдання — зробити якомога більше для полегшення роботи КМК. Нині закінчуємо обладнання кімнати відпочинку тваринників. Допомагають хлопцям у вечірні години члени комітету комсомолу.

Як стало відомо, у червні повністю закінчиться розтеп корів. Тоді можна буде вже остаточно говорити про повноцінну діяльність КМК. На друге півріччя В. Філімонов зі своїми комсомольцями планує надіти по 1800 кілограмів молока від кожної корови. А на 1987 рік хлопці вирішили штурмувати 4-тисячний рубль.

— А що ж тут такого, —

вловлює мій дещо недовірливий і трохи здивований погляд В. Чорний. — Корови в нас непогані, хіба що тільки 3—4 можна вибракувати. Ми вже практично переконалися, як

можна доїти по 16 кілограмів від корови за добу. І взагалі я вважаю: хлопці і тільки хлопці повинні працювати на немеханізованих фермах. Дояр — професія престижна! Просто важко, по собі знаю, зробити перший крок: аякже, традицію ламаш, ще засміють бува. Та сміються тільки люди несерйозні, байдужі до справ рідного господарства.

Та я скажу й таке: кіба для чоловіків і чотири тисяті — межа? Слово честі, якби ми були впевнені, що нам дадуть необхідну кількість концентратів, тоді б...

Дійсно, нестача концентратів доволі б'є по результаті доярів. Якщо в березні надійшло по 16 кілограмів молока від кожної корови, то нині, коли в годівницях концентратів взагалі не з'являється, тут надіють лише по 11—12 кілограмів.

Концентрати — проблема для всього господарства і її вирішення належить справді керівництву колгоспу. А ось підлатати або замінити погрілий корпус можна і необхідно. Це уряд минулої зими. Особисте прохання Віктора Чорного — забезпечити його на період зими тачкою, адже його група ко-

ров розміщена в самій глибині корпусу і розносити корми в об'єкті нелегко. Все це занотував до свого блокнота Олександр Бичков. Запевнив: «Буде зроблено!».

Нині КМК перейшов на двохкорове доїння. Результати, як ми знаємо, погіршилися. Але справа в тому, що пасовище, нудні щодня виганяють корів, зникаються за ліворота від приміщення ферми, і переганяти худобу зайвий раз не варто. «Хай корови поправляються, набираються сил — під час зими їм краще доїтись», — вважає В. Філімонов. З ним важко не погодитись...

Уже після доїння, прощаючись з хлопцями, сказав їм, що на початку наступного року опублікуємо в газеті їхні соціалістичні зобов'язання, перевіримо хід їх виконання.

— Для нас це буде додатковим стимулом, — серйозно мовив групкомсорг В. Філімонов.

...Вже біля контори колгоспу О. Бичков повідомив: КМК доярів веде перед у соціалістичному змаганні колективів ферми. Ось вам практичне спростування усталеної думки скептиків, що доїти корів — справа жіноча і тільки жіноча. Так тримати хлопці!

А. БЕЗТАКА, спецкор «Молодого комунару». Колгосп імені Леніна Онуфріївського району.

НА КОНТРОЛІ ГАЗЕТИ

ВІДПИСАЛИСЯ...

«НА КАМЕНІ ДЕРЕВА
НЕ РОСТУТЬ»

У статті під таким заголовком («МК» за 15 травня ц. р.) йшлося про те, що реконструкція парку імені 50-річчя Жовтня в обласному центрі скоріше нагадує знищення зеленого масиву, аніж його окултуржування: зокрема, дерева вирубувалися не поступово, як передбачено проектом, а одразу: зривалися строки введення в дію комунікацій; згадувався й міський парк імені Пушкіна, від якого, теж після «реконструкції», залишилися практично лише спогади.

Відповіді на публікацію від заступника голови міськвиконкому М. Г. Мухіна та голови Кіровоградського райвиконкому В. Є. Александровича ми одержали

обширні і... майже ідентичні. В обох листах пояснюється, чому вирубується дерева: тому що до реконструкції це був запущений лісопарк, а не просто парк: далі описується, що реконструкцією займаються різні підприємства, що в парку будуть фонтани, басейни, клумби, зони відпочинку для дітей і дорослих... — словом, усе те, про що читачам і так відомо з вичезгаданої статті. «Кожне підприємство представило графік виконання ним робіт по реконструкції...». Цей графік був і раніше, і про його «виконання» ми теж писали. Далі: «Ведеться проектування другої черги реконструкції, всі зауваження газети будуть враховані...».

А хто конкретно винен у надто поспішній вирубці дерева, у зриві строків введення в дію різних паркових об'єктів? Що

зрештою буде з парком імені Пушкіна? Ось про що хочуть знати читачі й редакція.

* * *

Про те, що автор кореспонденції «байдужість — від байдужих», опублікованої в газеті 10 квітня 1986 року, був беззалежним (і без сумніву справедливим!), ще раз підтвердила відповідь на критику заступника голови Новоархангельського РАПО Д. Ф. Ліщеня. Зрештою, не відповідь, а відписка, у кількох рядках якої містилася купа інформація: мова йшла, критику визнаємо, заходів вжито... Хотілося б знати, яких саме?

І до всього, про хід польових робіт повідомляти редакцію 3 червня (майже 2 місяці після критики), мабуть, не зовсім своєчасно. Що це й справді, як не байдужість?

ХОЧ ЛИСТА Й НЕ БУЛО НАДРУКОВАНО

Нам відповідає виконком Олександрійської районної Ради народних депутатів, куди редакція послала на розслідування лист молоді С. Ялинички про погані справи з ремонтом місцевого клубу:

«Факти мали місце. Ремонт клубу був припинений через брак будматеріалів та коштів.

Нині колгосп імені Фрунзе виділив ліс, шифер, цемент, і до кінця липня ц. р. ремонт має бути закінчений».

Надали ми скаргу на незадовільну роботу клубу в селі Міжколядному до відділу культури Довролицького райвиконкому. Звідти пишуть: «Клуб відремонтовано, фінішні кіномеханіки виконують. Після того, як наділено кольоровий телеві-

зор, відвідувачів у клубі стало більше. Але тут мало проводиться масових заходів, за що завідувачу В. І. Штепю суворо вказано».

* * *

«Омельницький СБК, — пише з приводу аналогічної скарги завідувач відділом культури Онуфріївського райвиконкому В. І. Вровченко, — був закритий через недержання в ньому правил пожежної безпеки. Порушення усуваються. З метою зміцнення матеріальної бази будинку культури придбано апаратуру для ВІА. Прийнято спеціаліста на посаду художнього керівника БК».

На цю ж скаргу відповів і перший секретар Онуфріївського РК ЛКСМУ Я. Мендусь. Він додав, що в даний час в Омель-

ницькому БК працює бібліотека, демонструються фільми, репетують учасники ВІА і танцюристи.

* * *

Мешкаючи будинку № 11 по вулиці 50-річчя Жовтня м. Кіровограда скаржилися до редакції на недовідки в роботі системи водопостачання.

Відповідь на скаргу надіслав голова виконкому Кіровоградської районної Ради народних депутатів В. Є. Александрович.

— Факти, наведені в листі, підтвердились. Після проведення ремонтних робіт на водогінних лініях і заборної арматури, які виконувались управлінням водопровідно-каналізаційного господарства, у згаданому мікрорайоні житлові будинки постачаються водою нормально.

зони реконструкції кварталів по вулиці Жовтневої революції».

«КРАПКУ СТАВИТИ РАНО...»

У матеріалі під таким заголовком (13 травня 1986 року) піддавалася критиці виховна робота й інженерно-педагогічного колективу Олександрійського СПТУ № 1. На що директор училища В. Безперхий, секретар партбюро В. Гуменюк, а також профспілковий і комсомольський актив училища відповіли:

«Статтю обговорено на комсомольських зборах в усіх групах. На зборах недовголітні впливають причини, що призвели учня О. Кадирова на лапу підсудних, а також його товаришів Л. Штефала, Р. Кирпиту, С. Прохорова до згаданих правопорушень. Роботу класного керівника та майстра виробничого навчання заслухано на партійному бюро.

З метою посилення профілактики правопорушень за важливих вихованих учнями закріплено наставників. Колектив заслухав О. Кадирова, С. Прохорова, Р. Кирпиту, а також направив листи по місцю роботи їхніх батьків, С. Прохорова виключено з рядів ВЛКСМ».

Відбулися збори членів лекторської групи райкому комсомолу з атеїстичного виховання, на яких внесено зміни й доповнення у план-графік читання лекцій на цю тему. Бюро райкому ЛКСМУ заслухало звіт другого секретаря Олександра Воронюка з питань організації атеїстичної пропаганди серед молоді».

«ЖИВОГО ХВОСТА НЕ ПОБАЧИШ»

18 березня та 13 травня ц. р. «Молодий комунар» у статтях під таким заголовком порушував питання організації в Кіровограді масових заходів для друзів природи, відкриття зоомагазину. Кілька інстанцій відмахнулися від проблеми підписками (про що газета написала 13 травня). Лиш тепер ось на горизонті зажеріла обіцянка, підписана першим заступником голови Кіровоградського міськвиконкому В. О. Ткаченком:

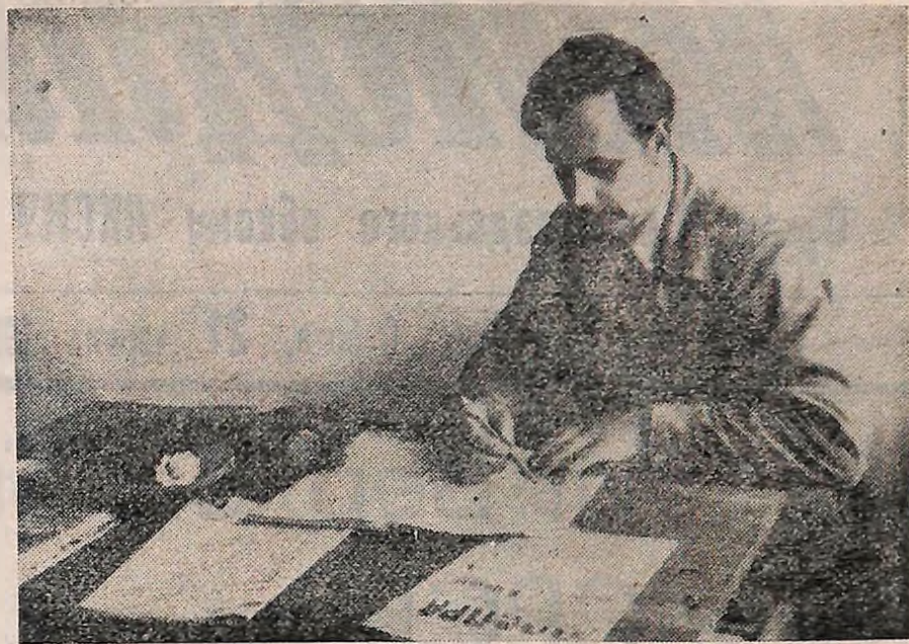
«Будівництво зоомагазину буде передбачено при формуванні плану розміщення об'єктів житла на 1987—1988 роки в

Ліній М
висунути

«КОЛИ ВІДСУТНЯ ЧІТКА ПОЗИЦІЯ»

На критичний матеріал, поміщений під такою назвою у номері «Молодого комунара» за 29 квітня ц. р., надійшла відповідь від першого секретаря Малинського райкому комсомолу І. Хмарі. Він визнав, що факти, наведені у статті, справді мають місце у житті району. Зокрема, у листі повідомляється таке:

«З метою координації роботи атеїстів проведено спільне засідання членів районної секції по пропаганді наукового атеїзму й атеїстичному вихованню районної організації товариства «Знання» й позаштатних лекторів райкому комсомолу. Йшлося про пошук атеїстичного виховання серед молоді і школярів, впровадження нової радянської обрядності, відновлення роботи клубу «Молода сім'я».

На знімку: чергування на Чорнобильському вузлі зв'язку несе старшина міліції (Гайворонський районний відділ внутрішніх справ) Олександр ПИЛИПШИН. Фото П. СЕЛЕЦЬКОГО, В. ГРИБА.

1. ЧОРНОБИЛЬ ЗДАЛЕКУ

Ще до поїздки в Чорнобиль мене дратували всілякі байки й вигадки про стан справ у районі всенародного лиха, про наявні уже начебто після аварії зримі перемиї в природі, людях, які живуть поблизу 30-кілометрової зони.

Людям здається, що газети, радіо, телебачення дають неповну, невичерпну інформацію. У страху очі великі, уява в кожному теж працює непогано, цікавості (здорової й нездорової) нам не позичати — так народжуються вигадки, байки, те, чого немає. Але це я вже забіг наперед з висновком. Перш ніж його зробити, слід би було довести несправжність цих вигадок на конкретних прикладах. Для цього коротко — про кілька днів перебування в столиці України й районі, до якого сьогодні звернено погляди усіх радянських людей.

Поїздку кореспондентів обласних молодіжних газет організував Центральний Комітет комсомолу України. Та до того моменту, коли на вітрозахисне скло рафика була наклеєна спеціальна перепустка, нам належав день знайомства з життям столиці.

Київ вражає. В усяку пору року. У травні — коли розцвітають-загораються квіти-саїки на зелені каштанів; влітку — коли котить свої голубі проти бездонного неба в обрамленні жогаопіщаних берегів хвилі краєнь Дніпро; восени — як палає-одичає золота осінь і гукають на асфальт, блискаючи коричневим вологим оком, дозрілі каштани... Вдень вражає гамірний, тісний людському потокові Хрещатик, вночі — мірадами розмаїтих вогнів, червоно підсвіченим університетом, божественною Софією поруч поривного Богдана

на, який через віки заглядає у наш день...

А день сьогоднішній у Києві нічим не відрізняється від квітневого, березневого. Так само гомінливо на вулицях і в метро, в магазинах, театрах, музеях... Мало школярів — їх відправили в піонерські табори відпочивати (про це писали газети), мало дошкільнят... Але так само працюють у столиці ясла, дитячі садки.

Так само купуються й загоряють кияни (і з дітками також) на берегах Дніпра. В гідропарку запитую молоді сім'ї з двома дітками-дошкільнятами, які засмагли вже, моз циганчата — бризкаються водою:

— На південь їздили загорати?

— Ні, тут. Уже третій тиждень в гідропарк приїжджаємо.

— Вам не здається, що цього року на пляжі людей менше, ніж торік?

— Менше... Воно й зрозуміло — у страху очі великі. Ми теж було завозили своїх малюків до баби й дідів. А потім бачимо — все це від перестрашування... З лікарями порадилися: нічого страшного, кажуть... За два тижні знаєте як за дітьми заскучали...

У страху очі великі. Це прислів'я доводилось за кілька днів перебування у Київській області чути не раз. І на Бесарабському ринку від бабусі, яка продавала садову полуницю по 80 копійок кілограм («Не раз прозірається садозина й городина на київських ринках, а все одно неохоче підступаються до прилавку... То мусимо знижувати ціни, не пропадати ж добру...»); і від путниць в трамваї, коли за вікном майнула дозвелезна черга — дошва, ніж ф сьомій ранку на Хрещатику біля кіоску за «Спортивною газетою» у дні

чемпіонату світу з футболу — після другої години пополуноді коло спецвідділу гастроному... («Приводу шукають, аби хильнути»); і від людей, які ліквідують наслідки аварії на Чорнобильській атомній...

Забігаючи наперед, хочу навести слова головного лікаря Поліської районної лікарні, через руки якого за майже два місяці перейшло тисячі пацієнтів: і тяжко хворих, і цілком здорових, але настрахених — гарячі діти нині в медичних працівників найближчого до Чорнобильського району журналістам обласних газет сказав:

— Спиртне — сильний діючий токсин і говорити про його цілющі чи бодай захисні властивості не доводиться. У народі «філософствують» (і не тільки), що червоні вина сприяють кровотворенню. Так, натуральні вина містять біологічно активні речовини, які можуть впливати на організм, але їх куди більше, наприклад, у чаї. Тому саме на цей напій треба було б звернути особливу увагу.

...Слово «Чорнобиль», «атомна», «радіоактивність» — сьогодні на устах усіх радянських людей, які прямо чи дотично після несподіваного лиха зрозуміли — страшний атом, коли він виходить з-під контролю людини. Навіть мирний, не кажучи про руйнівний, запакований в нутро ядерних бомболозок...

Другого дня відоспіта наш рафик з голубенькою перепусткою на вітровому склі покидав північні околиці столиці України.

В. БОНДАР,
спецхор «Молодого комунара».
Київ — Кіровоград.

КІНОАМАТОРИ ПРО «СОФІВКУ»

Уманський дендропарк «Софіївка» — один з рідкісних пам'яток садівно-паркової архітектури вісімнадцятого століття на Україні.

Тут завжди людно. Особливо весною і влітку. Радянські та зарубіжні еккурсанти милуються тими плесами озер, островами, дикими скелями, водоспадами, гротами, статуями, різними деревами. Про те, як руками кріпаків магната-землевласника графа Потоцького створю-

вався цей парк з покоління в покоління передається чимало бувальщин і легенд. Одну екранізувала народна кіностудія Ульяновського цукрозаводу «Симзол», якою понад десять років керує Віктор Федорович Кизима. Це легенда-бузальщина про талановитого кріпак садівника Петра Зарембу, його наречену — кріпачку Гальшку.

...Виконуючи примху своєї вродливої дружини Софії, магнат наказує За-

рембі роззасті на пустирі поблизу Умані, де протікає річка Кам'янка, сад.

— Майбутній сад, — наказує будівничому Петрові Зарембі ясновельможний пан, — мусить бути не схожим на інші, які вже існують.

— Чи зумію? — зніявся кріпак.

— Через три роки сад Потоцького повинен зеленіти, вражати і чарувати! — відповів граф.

Дорогою ціною, в нечувано короткий строк сад було створено...

Л. БАЖАТАРНИК,
м. Ульяновка.

Зірниця

КЛУБ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

45 років тому...

22 червня 1941 року фашистська

Німеччина віроломно напала на Радянський Союз. Почалась Велика Вітчизняна війна.

ЗА МОСКВУ, ЗА ЛЮБОМИРКУ

КОЛИ на уроці мужності вчитель Кіровоградської десятирічки № 34 М. М. Дишлевий починає розмову про вікопомний подвиг радянських воїнів у роки Великої Вітчизняної, то передусім згадує дні оборони Москви. І про свою рідну Любомирку (Добровеличківський район), котра дала Радянській Армії 184-х захисників, 110 з яких загинули в битві з німецько-фашистськими загарбниками.

Колишній командир взводу мінометників 60-ї окремої бригади Дишлевий рідко коли говорить про себе. Коли згадує бої за Москву, то першим називає ім'я політрука Ключова. Тоді проти роти його бойових побратимів фашисти кинули 20 танків і велику групу автоматників. «Не так уже й страшно, менше, ніж по танку на чоловіка» — підбадьорював бійців політрук. І атака була відбита. Іще 30 хрестатих потвор пішли на позиції роти, минаючи 14 палаючих, що підбили радянські воїни. І тоді бійці почули натхненні слова свого політрука: «Велика Росія, та відступати нікуди, позаду Москва!». Бій тривав чотири години. Було знищено ще 18 танків. Гітлерівцям так і не вдалося пройти вперед на цій маленькій ділянці фронту, де стояв політрук Ключов...

Говорячи про бої за Москву, Микола Михайлович зачитує школярам рядки з передозі статті «Правды» від 27 листопада 1941 року: «Мужний опір частин Червоної Армії стримав розбіг фашистських полків. Вони змушені були перейти на сповільнений крок. Вони не мчались вперед, як було, а позували. Значить, треба відстояти стійкість захисників Москви... Треба, щоб не стало, зрівати розбійницький план Гітлера... Цього чекає вся наша країна... Під Москвою повинен початись розгром ворога!...».

— Ми виходили на бойові позиції з пісню, яку написав композитор Мокроусов з поетом Сурковим:

Не смаять богатырскую
силу.
Могуч наш заслон
огневой,
Мы выраем нещадно
могилу
В туманных полях
под Москвой.

— Це ж така сила-силенна була проти нас. Всі

одиначи. А їх сотні. Невже ніхто не зневірився?

— За нами була Москва. І ми вірили їй. Вірили, що вона допоможе. Допоможе весь народ. І тією вірою ми ставали сильнішими, нехитими...

Ветеран згадував Петрищево. Він бачив ту шибеницю, той майдан, де фашисти катували Зою Космодем'янську.

— І ще більший був наш гнів, — говорить він старшокласникам. — І серця наші горіли помстою. Ми йшли в бій, щоб помститись за комсомолку Зою.

Нетлінна пам'ять про Бородіно. Шезардінський редут. Багратіонів флеш. Це — пам'ятники російським воїнам-героям, які покрили себе немеркнучою славою з 1812 році. І ось тут, майже через 130 літ радянські воїни, які стояли перед лицем історії, перегородили шлях ворогові до Москви. Учителю Дишлевий розповідав школярам про Бородіно. Про подвиг полковника Полосухіна...

Бої за Можайськ. Мінометники Дишлевого б'ють по станції, де скупчилися солдати з живою силою противника, танками. Мінометники розширюють шлях нашим автоматикам. Фашисти контратакують. І вже немає взводу, залишилось лише чотири бійці. Лейтенант Дишлевий сам підносить ящики з мінами. Сам веде вогонь по ворожих позиціях. І навіть тоді, коли осколок снаряда знімає кисть руки, командир взводу продовжував бій. Санітар наполягав, щоб він негайно йшов в санбат, та лейтенант своє:

— Там, біля мінометів, мої товариші. Теж поранені. Я не можу залишити їх в біді.

І він спішив на вогневу. Не знав тоді лейтенант Дишлевий, що в ті дні ще один кіровоградець, лікар О. П. Сумський, там, в Можайську, також не спав дні і ночі — рятував знесилених в'язнів концтабору, рятував поранених бійців, котрі знову мали йти в наступ.

ШКОЛЯРІ просять розповісти про історію його бойових нагород. І Микола Михайлович показує їм свою першу медаль — «За оборону Москви». Він знову веде розмову про бої на підступах до столиці. Там він стає кому-

У ТОЙ мирний недільний день фашистські полчища порушили зоряний кордон нашої країни. Гітлерівська кліка ставила собі за мету ліквідувати великі завоювання Жовтня, радянський суспільний і державний лад, перетворити свободолюбний радянський народ в раба.

Та перед лицем смертельної небезпеки радянські люди були нехитими. Клич партії «Наше діло правде, ворог буде розбитий, перемога буде за нами!» прозвучав в усіх кутках нашої Батьківщини. Радянський народ, керований Комуністичною партією, зміг перебороти труднощі і невдачі першого періоду воєнних дій і домогся перемоги.

ністом — першим у своєму взводі. А з ним іще одинадцять бійців пішли в атаку з партійними квитками — за рідну Москву.

— Ми билися за Тулу. Моя батарея гриміла вогнем на Букринському плацдармі, — він далі оповідає колишній фронтовик. — То були бої й за мою Любомирку. Бо скрізь, де ми проливали свою кров, була наша радянська земля, яку треба було захистити від ворога. То — наш сакральний обов'язок.

...Принадний дачний масив за містом. Вечорами Микола Михайлович іде сюди разом з дружиною Раїсою Михайлівною. Щоб доглянути квіти. А на ранок зірзе рожеві троянди і по дорозі до школи занесе їх на меморіальне кладовище. На могилу невідомого солдата, котрий визволяв Кіровоград від ворога.

Його син Валентин, робітник заводу радіовиробів, часто бачить, як, поливши квіти, батько сідає за незвичайний столик, розгортає папери, щось пише... То — спогади про фронтові дороги. То — про Москву.

М. М. Дишлевий — офіцер у відставці. В. М. Дишлевий — офіцер запасу. Дишлевий-старший, хоч уже й на пенсії, все одно продовжує працювати. І пишається, що його Валентин пішов в робітники, що чесними руками своїми, високими устремліннями за одну, те ж, що і батько, — щоб була могутньою й Вітчизна.

Офіцер у відставці кличе на урок мужності офіцера запасу.

— Скажеш їм, моїм комсомольцям, як треба готувати себе до випробувань.

...Над дачним масивом розкривався тихий червневий вечір. Над дачним масивом було чисте високе небо. З вишневого саду доносились солов'їні трелі. Посивілий ветеран стояв біля свого будиночка і зачаровано дивився на дітей, які прийшли його навідати з піонерського табору. Ветеран говорив їм про день миру, за який він пролив свою кров в перші дні Великої Вітчизняної...

М. ВІНЦЕВИЙ.

СУВОРИЙ УРОК ІСТОРІЇ

релому в ході війни. В історичній битві під Москвою гітлерівський план «блицкригу» зазнав краху. Через рік під Сталінградом було оточено і знищено велике угруповання німецько-фашистських військ, що стало початком корінного перелому в ході Великої Вітчизняної війни. А потім був нищівний удар на Курській дузі, були могутні наступальні операції під Запорож'ям до Чорного моря.

Велика Вітчизняна війна закінчилась нашою перемогою. Мільйони людей в країнах Європи були врятовані від поневолення. Радянський

народ заплатив дорогою ціною за цю перемогу — 20 мільйонів своїх синів і дочок втратила наша Батьківщина. Фашистські загарбники зруйнували і спалили 1710 наших міст і селищ, більше 70 тисяч сіл, 32 тисячі підприємств, 98 тисяч колгоспів, 1876 радгоспів. Історія не знала такого варварства.

Уроки історії не забути... Безсмертні герої Бреста, пам'ять Хатини кличуть нас до пильності. Всі наші устремління, всі наші діла і помисли просвітлені одним величним і писомним словом — Мир!

БРЕСТ. ЧЕРВЕНЬ 41-го

У пам'яті народній навічно збережеться подвиг захисників Брестської фортеці. «Я умираю, але не здаюся. Прощай, Батьківщино, 20.7.41». Цей безіменний напис на стіні Цитаделі слави, тепер відомий кожному, — свідок мужності, витривалості, героїзму радянських воїнів, які першими вступили в бій з фашистами. Майже 400 кіровоградців — туристи поїзда Кіровоград — Львів — Брест — Мінськ — Кіровоград напередодні відзначення 45-річчя початку оборони Брестської фортеці відвідали Цитадель над Бугом, дізналися про подвиг її захисників. Серед них і наш земляк Григорій Дерев'яний.

Дитинство його пройшло в селі Омельгороді на Олександрійщині. Тут закінчив середню школу. Мріяв стати вчителем. І досяг мети. Закінчив фізико-математичний факультет Черкаського педагогічного інституту, а працювати за комсомольською путівкою пішов до Алма-Ати, де викладав фізику в середній школі № 30. До цього міста, де отримав комуністичну квартиру, запросив батьків: Давида Марковича та Марію Гнатівну. До Алма-Ати, під час служби в Червоній Армії на території Білорусії, Григорій Дерев'яний писав батькам листи. Більше двадцяти з них збереглося. Після війни Давид Маркович передав трудову книжку, диплом, листи сина до архіву музею оборони Брестської фортеці.

У лютому 1940 року Григорій писав: «Вчистися мені легко. Правда, я не тільки вчуся, а й вчу інших: проводжу політзаняття, викладаю фізику. Невдоволення звання «заступника політрука». На петличках ношу чотири трикутники, на рукаві — червону зірку. Комсомольці обрали мене своїм ватажком».

Ці листи Григорій написав під час служби в 204-му гаубичному полку, де виступав серед інших знаних артилеристів, допитливості, наполегливості.

Прикордонники несуть службу, живуть інтересами місцевих жителів, але листи стають все тривожнішими. 13 квітня 1941 Григорій писав: «Зараз у нас посилено готуються до поспішної, стягують інвентар... Живу, як і раніше, добре. Тату, ти там маму підтримуй. Вона дуже боїться війни, а війна буде жахлива, немилосердна. Я

лише нешкодливим. Кожного разу, коли фашисти підіймалися в атаку, кулеметний вогонь примушував їх зупинитися або відступати назад. Артилерійські й мінометні батареї порого після кожної невдалої атаки намагалися знищити кулеметну точку. На переробному вибуху вали, здавалося, ніщо живе не могло вціліти. Але як тільки фашисти йшли на приступ, кулемет оживав знову. Підготувавши запасні позиції і поміло змінюючи їх,

тет Черкаського педагогічного інституту, а працювати за комсомольською путівкою пішов до Алма-Ати, де викладав фізику в середній школі № 30. До цього міста, де отримав комуністичну квартиру, запросив батьків: Давида Марковича та Марію Гнатівну. До Алма-Ати, під час служби в Червоній Армії на території Білорусії, Григорій Дерев'яний писав батькам листи. Більше двадцяти з них збереглося. Після війни Давид Маркович передав трудову книжку, диплом, листи сина до архіву музею оборони Брестської фортеці.

ступником командира батареї по політчастині. Війна з Німеччиною була обов'язковою, і тоді всі, від малого до великого, підіймуться на рішучий бій. Поки що спокійно, але тільки поки що... Цілую Вас. Ваш Гриша».

Не довелося Г. Дерев'янику складати екзаменів. Лист ще не дійшов до Алма-Ати, а Григорій вже вестив відзначитися в бою з ворогом.

98 днів і ніч вела бої в районі Східних палів на Кобринському укріпленні фортеці... Коли фашисти почали атаку, частина підрозділів дивізії вибігла з фортеці й вступила в бій з гітлерівцями. Інші частини підрозділів дорогою перегородили палаючі машини. Тоді старший політрук Н. Нестерчук дав наказ встановити гармати на прямую наводку для захисту східної частини Кобринського укріплення. Розпочався перивний, психічний, кровопролитний бій. Душею оборони цієї ділянки були старший політрук Н. Нестерчук, начальник штабу дивізії І. Акімочкин, підпорядкований секретар комсомольського бюро, заступник політрука Г. Дерев'яний.

Коли фашисти зробили спробу підійти до позицій захисників з боку Волинського укріплення, Г. Дерев'яний разом із товаришами обладнав на земляному валу кулеметний окоп. Майже два тижні вели кулеметний вогонь по ворогах. Чимало порожніх атак зазналися під влучних пострілів. Самі ж кулеметники лишалися неушкодженими.

Дні проходили в жорстоких боях. Не вистачало боєприпасів, води, харчів, а мужні захисники не відступали. «Друзі, не здамося ворогу, померемо з честю, Батьківщина нас не забуде», — закликав товаришів Нестерчук. Поранений, конгушений, він тримався мужньо. Деякі захисники згадували, що Дерев'яний загинув за кулеметом від прямого попадання порожньої авіабомби, скинутої з пікіровщика. Та в архіві музею є документи, котрі підтверджують: Дерев'яний тоді диплом уцілів, брав участь у боях ще на 32-й день оборони фортеці. Доля його невідомо.

У перші дні війни Батьки Григорія отримали повідомлення, що син пропав безвісти. І тільки майже через 30 років, коли жили в Кіровограді, вони дізналися про те, як бився Григорій з ворогом, про його подвиги. Тоді ж Д. М. Дерев'яний подарував листи сина музею оборони Брестської фортеці.

Про подвиг героя з Олександрійщини кіровоградцям під час подорожі розповіла, познайомила із змістом листів старший науковий співробітник експозиційного відділу музею оборони Брестської фортеці Тетяна Андріївна Горчаков.

Ю. ДНІПРОВСЬКИЙ.

На знімку: центральний вхід у Брестську фортецю.

Фото автора.

КЛУБ МОЛОДОЇ СІМ'Ї

19 квітня ц. р. під заголовком «Ваша ідея?» А. Фомиченко з Комітету пропонує нам друкувати думки щодо організації безалкогольних весілля. Ось кілька ідей і міркувань із цього приводу.

«ТЕМАТИЧНЕ» ВЕСІЛЛЯ

Знаєте, що я думаю з приводу безалкогольних весілля? Вони будуть справді веселими і пам'ятними тільки там, де культура учасників вища від статусу показу. Тобто, коли всі присутні на весіллі відчуватимуть задоволення від свята без спиртного. Бо якщо за сервірованим безалкогольним столом знайдуться люди, що мріятимуть відірватися від чаю з тортом і десь у закутку випити горілки, вони цією цілеспрямованістю зіпсують настрій і іншим, обряд пройде в'яло, без воєнки, без загального інтересу.

Маю ще таке спостереження: нинішній обряд у загні настрій гостей на нудьгу. Стандартні фрази, недоладне «відспівування»... Після цього закономірно хочеться підбадьоритися, і пляшка міцного давалася раніше найпростішим для цього засобом. Що благородне можна йому протиставити? Думаю, мистецтво. Пісні, танці, розіграші зі старовинних

народних обрядів прозвучать свіжо, нешаблонно, а все нове (а фактично це незаслужено забуте старе) примусить звернути на себе увагу навіть настрій на «спиртну хвилю». Викличе інтерес гостей, думаю, і «тематичне» торжество: наприклад, «чайне» весілля, де стержнем програми буде чаювання, обставлене за прикрасами йому ритуалом (самовар, гарний посуд, різноманітне печиво з «сюрпризами» тощо); весілля-атракціон із загадками, сценками, жартами (хай бажано покажуть свої таланти — заспівують, розкажуть гумореску тощо); весілля-танці — з різними номерами, як «сценічними», так і тими, де танцюють усі. Ніхто б не відмовився подивитися на весіллі виступ колективу художньої самодіяльності.

Запитаєте, а хто візьметься все це організувати? Думаю, що обрядовий салон міг би не тільки стрічки продавати, а й готувати для весілля масовиків-виставників.

В. СОРОКІН.

«ГОРІХОВИЙ» — БУДЕННО...

Весілля. Значить, там повинно бути весело. До недавня ж у нас «весілля» часто ототожнювалося з «нетверезий». Але скільки не грайся словами, істота одна — там, де на столі спиртное, там спустошуються і гаманці, й душа. Та й навіть безалкогольне весілля вимагає стільки матеріальних затрат, клопотів, біганини, що я і його вважаю особов'язковим. Звичайно, одруження треба відзначити, і думаю, що найліпше це зробити так: наречений і жених заздалегідь узяти туристичну пухляк і одразу після весілля і невеликої вечері для найближчих друзів і родичів вирушити в подорож. Скажімо, теплохолодом.

Якщо все ж організувати застілля, то пити на ньому треба соки, напої, газировану воду. І від виголошування дотепних тостів не слід відмовлятися — можна й змагання влаштувати, хто скаже смішніше. Ось тільки якби напої випускалися в красивих пляшках, смачні — це ж свято! А на сьогодні тільки й можна виставити, що неприємно-солодкий «Буратіно» та «Горіховий» у темних пляшках. Де «Пенсі-кола», «Фанта», «Тархун»? Словом, думаю, що тому, хто дістане хороші напої, приготує оригінальні страви, похвалиться успіхом безалкогольного весілля за безпечено.

Н. ЛИСЕНКО.

Поки мама цих симпатичних дітях відсутня, вони чудово почуваються під опікою тата — водія колгоспу «Перемога» Олександра КАЧАНОВА, члена бюро райкому ЛКСМУ, групкомсорга гаража.

Фото В. ГРИБА.

Кіровоградський район.

Домашнє завдання

Друзі! Раніше у випусках «Клубу молоді сім'ї» ми порушували питання про те, чи привчаєте ви своїх дітей клопотатися по господарству. Сьогодні пропонуємо вам взяти участь у розмові, яка покаже, чи вмієте господарювати ви самі. Зокрема, таке питання: хто має вести сімейний бюджет — жінка чи чоловік? Хто з

них може бути кращим економістом? Отже, домашнє завдання. Чоловік отримує 200 карбованців, жінка — 120. Сім'я проживає у містечку і не має підсобного господарства. Запропонуйте, як би ви розпорядилися цими грошми (в карбованцях чи процентах), враховуючи такі статті витрат: харчування; при-

дбання одягу; відвідування кіно, театру та ін.; заощадження для літнього відпочинку; ремонт квартири.

Орієнтуйтеся на кількість членів вашої сім'ї. Якщо у вас сім'ї ще немає, то оберіть для себе умовну кількість, яку ви вважаєте найдоцільнішою мати в сім'ї.

Вкажіть свій вік, кількість років подружнього життя, ім'я, прізвище, адресу.

Кращого не треба

Валія — сама щирість. Очі її — незапам'ятовані скельця літніх озер. Сиплює словами, мов горіхами з мішка. І розмірковує за всіма правилами логіки. Настрій чудовий — екзальтативний, як «відмінно».

Мені шостий білет приснився. Я їх-то вчила усі підряд, а цей назубок знала. І щоб ви думали — таки попався мені. Викликали. Почала розповідати. Переривають. Кажуть: можеш іти. Як це? Я розгубилася. Варвара Степанівна щось там записує, а я мов заклала. Вчителька посміхалася і п'ять пальців піднімала.

А який твій любимий предмет? — Література. Море цікавого. Мені здається, що Пушкін і Достоевський, Шевченко писали, ніби наперед усе про нас знали. Тільки вже багато таких слів, що застаріли. Оце Таїсія Василівна нам на дошці написала з російської: «баринишник, приказчик, нахлебник».

Знаєте, як відповідали? «Баринишник» — парубок, який нічого не робить, тільки залицяється до дівчат, тобто бариниш. «Приказчик» — це той, що тільки видає накази. А «нахлебник» — вчений, який займається проблемами вирощування хліба. Ми всі сміялися з Медунця, який роздумував так ці слова, але ж те не смішно, правда ж? — Звичайно. Ким ти хочеш бути, як підростеш? — Я б хотіла міліціонером. Та мама і тато чомусь заперечують. Хоча самі працюють там, де

подовається їм — на заводі друкерських машин. Ось тільки татко недавно крупно не повезло. З дядьком Юрою труби склали. Після дощу було слизько. Тато посковзнувся і руку зламав. Ходив у гіпсі, а потім, коли набридло нічого не робити, взявся і балкон почав фарбувати. Мама повертається додому і питає його: твоя робота? Та ні, це Валія, відказує. Я до нього: негарно так обманювати, ти ж однією рукою фарбував, а баночка на гіпсові утримувалася.

Ви, певне, великий друзі з татком?

Якось захворіла і ніякого апетиту не було. Між іншим сказала: хоч би льодяників посмакувати... Татко у місто поїхав. Оббігав усі крамниці. Немає. Тоді хтось йому у Соколіаку поїхати нарядив. Він туди. І щоб ви думали — повертається з коробкою льодяників. А ще він кляушку мені придбав. У неї королівське життя. Я мало нею граю. Ціную її як дарунок. А взагалі татко веселий у мене. Ніколи з мамою не свариться. Мене і пальцем не зачепив. Не те, що перший.

Перший?.. А хіба?.. — Той мене бив і маму. Бо мама грошей не давала йому на випиак. Він пішов од нас, та я й не шкодую. Мені повезло. До мене прийшов татко такий, що кращого й не потрібно.

Д. ТАНСЬКИЙ.

м. Кіровоград.

ПРОЧИТАЙТЕ МАЛЮКАМ

Сплюхи

Дрімас вдень сова дупата, бо ніччю буде половати. А ми збо в братником Іванком посиділи вночі за свідомком.

На лужку

На лужку — бичок-товстунчик, білобобий нем пухотунчик. Очі в нього — поп дві слани. Він бреше пустотливо: Ох який же світ широкій! Подивися на всі боки. — Тепле сонце пригрівало. Швидко як росте трава. Так сверблять у нього рідки. Побувайть би хоч трішки. В сад побігти б одному... Так мався сказати: «Мухом».

Краса поля

Я ленадв перейду, де стоїть делька. І стежиною піду за село далі. Там, у полі, гарно твій тихе вітровоїня... Тим шите червоний мак і подоника синя. Там твоя павконт краса — Сонце дан голубить. Сині-сині небеса. Любо-люб! Е. ЖЕЛЕСНЯКОВ.

ФРАЗИ

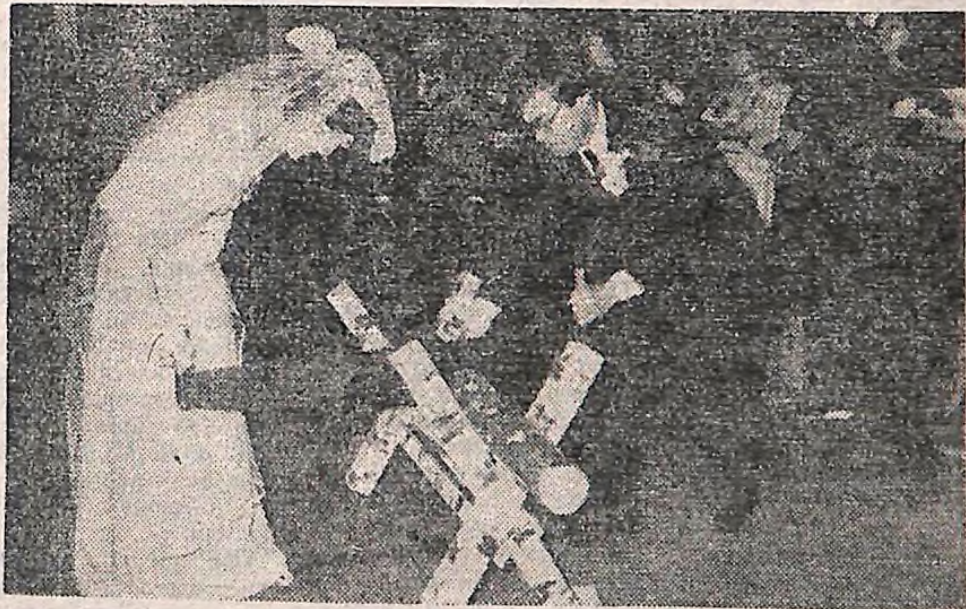
З ножним криком мо-ди визнавав свою дружинку ще краще. Назвоє життя в тих сім'ях, де не зітхають за скатертями-самобраннями. Застерігали сина від хибних кроків — купили йому «Жигулі». Якщо ви не можете зрозуміти: любоб це чи не любов, значить, це не любов.

О. ПЕРЛЮК.

В. о. редактора
В. АФАНАСІЄНКО.

На знімку: весілля можна урізноманітнити й таким-ось жартівливим випробуванням для молодожонів (фото внизу), і таким оригінальним подарунком — символічним гніздом дельки (фото вгорі).

Фотохроніка ТАРС.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

БК 01399.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Індекс 61103.

Зам. № 336.

Тираж 63 200.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-55-65; відділів робітничої молоді та студентської молоді, сільської молоді — 2-53-94; пропаганди, листів і масової роботи — 2-59-82; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-55-65; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-53-22; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Газета виходить у п'ятницю, четвер, суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська преса» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.